

A várospolitikai energiája

A lakosság köréből sokan és a legkülönbözőbb ügyekkel keresik fel Szegeden a megyei jogú városi tanács 87, valamint a három kerületi tanács 176 tagját. A közéleti demokratizmus elemeként a tanácsok útján is részt kér és kap a lakosság a város ügyeinek intézéséből. Akár a jóra biztató, akár a város életét érintő, némely negatívumot bíráló szavuk meghallgatására talál. Természetes ez a „visszhang”, mert a tanácsok ugyanazt az életet élik, mint általában a lakosok, akiknek a soraiból jelölték, majd választották őket az államhatalom helyi szerveibe.

A városi és a kerületi tanácsok irodáiba gyakran kopognak be a tanácsok, s út- és járdajavítás, parkosítás, kereskedelmi ellátottság stb. dolgában sürgetik az intézkedést. Közvetítik tehát mindazt a jogos dolgot, amire a lakosság kéri őket, amiben van mód a cselekvésre. A tanácsok végrehajtó bizottságai, vezető tisztségviselői, szakigazgatási szervei a jelzéseket számon tartják, komolyan veszik. A város fejlesztésére vonatkozó hasznos észrevételeket közelebbi, vagy távolabbi megvalósításra feljegyzik, az anyagi lehetőség és a sürgősség sorrendje szerint. A tanácsok jelölő gyűlésein a választók által elmondott észrevételekkel ugyancsak így törődtek, s ez a gyakorlat marad és izmosodik a jövőben.

Vannak olyan emberek, akik a lakók közötti veszekedésben, albról és főbról vitájában igazságtévesre, jobban fizető munkahely keresésére stb. kéri a tanácsot. Felfogható ez a bizalom valamiféle jeleként is, de a tanácsoknak alapvetően nem ez a dolguk, megbízatásuk nem ilyesmikre szól elsősorban. Jó néhányan a választókerületben csak aszerint mérik a tanácsok munkáját, hogy „elintézte a járda szélesítését, javítását, az utcában a gázcső nagyobb átmérőjűre cserélését, hogy a lakásokban gázzal fűthesse, és így tovább. Vajon csak ezt látja és ezen az alapon mérlegre tenni egy tanácsot, vagy éppen a testület munkáját, igazságos-e?

Vitathatatlanul helyes, hogy a tanácsoknak a lakosság érdekeit kell képviselniük a tanácsüléseken. Viszont ezt a szocialista morállal megegyezően úgy kell tenniük, hogy az többségi érdeket fejezzék ki, akár útjavításról, akár város-rekonstrukcióról, urbanizációról van szó. Hogy a példánál maradunk: kérés lehet a járda szélesítése, a gázvezetékcsere, de ha más utca sokkal rosszabb, azt kell kijavítani, előbb az avult gázvezetékkel kell kicserélni, hogy egyáltalán kapcsolódjon a városvezetéshez. Ha tehát a közösségi, többségi érdekeket tartjuk elsődlegesnek — és ebből engedni nem lehet —, akkor az említett és a hozzá hasonló esetekben indokolatlanul kap rossz osztályzatot egyik vagy másik tanácsot.

Hallani olyan véleményt is: „Miért nem gondoskodik a tanács arról, hogy már működjen Szegeden a házgyár, hiszen nagyon kell a lakás?” Vagy: „Nagy a for-

galom az újszegedi hídon, miért nem építenek egy másik hidat is!” Ezekről annyit: a város vezetése, a helyi államhatalmi szervek is jól tudják, hogy a várost hol, miben és mennyiben szorítja a cipő. A témák napirenden vannak, a házgyár is, az új hid is kellene, és szeretné a tanács, ha már megvalósulhattak volna. A szándék azonban önmagában véve kevés, a megvalósítás anyagiakon múlik. Minden józanul gondolkodó és ítélő ember beláthatja, hogy az állam és a helyi tanácsok anyagi erőforrásai, eszközei végesek, addig nyújtózkodhatunk, ameddig a takarékos ér. A szegedi tanácsok is csak fokról fokra valósíthatják meg mindazt, amire jogosan szükség és további igény van. A házgyár különben — éppen a város vezetésének sok közbenjárására a felsőbb hatóságoknál — a mostani öt éves tervben, az eredeti határidőnél korábban felépül. Az újabb közúti hid a távlati tervben szerepel, mert még jó ideig elsőlegesebb célra kell a rendelkezésre álló pénzt fordítani.

Gazdagodik, szépül Szeged, elsősorban az itt élő embereknek. Az itt lakók és az ide látogatók a szó szoros értelmében tapinthatják, érezhetik: a város új reneszánszát éli. Nekünk, akiknek itt, a Tisza partján telnek hétköznapjaink és ünnepeink, jogos büszkeséget jelent ez. S hogy a lakosság nemcsak szavakkal „mókedik közre”, azt mutatja, hogy szép hagyományként évről évre milliókat érő társadalmi munkát végez tanácsjaival együtt. Ide kívánczok: a várospolitikai — ami Szeged egész életét felöleli — nagy hozzájárulást, a jelen és a jövő körülményeivel, összefüggéseivel számoló munkálkodást kíván. Szegeden a várospolitikai — ha akadnak is egyszerűbb bosszantó, megszüntendő negatívumok — összességében igen pozitív hozzáértésű kezelve vall. Igaz az is, hogy voltak és vannak észrevételek a város építésével kapcsolatosan. Ezekre ezután is számítani lehet, hiszen a város szerepétől, az összefüggésektől hiányos ismeretéből adódóan. A fejlődő város feltétele, a gazda érzése, a segítő-készség magyarázza, hogy Szeged szinte minden lakója „várospolitikus”.

Szeged nagyleptű előrehaladásához, lakói élet- és munkakörülményeinek javításához az alkotó energia feltételeit a párt és a kormány politikája teremtette és teremti meg. Az államhatalom helyi szervei ezt a politikát valósítják meg a gyakorlatban. A váropolitika adja alapvetően a tanácsok feladatait, kötelességeit megbízókat. A tanácsnak testületi munkájában döntenie és határoznia kell az anyagi eszközök felhasználásáról. A költségvetést, a város tervét tárgyaló testületi ülések ezután — a korábbinál jóval nagyobb tanács hatáskör és döntési jog következtében — bizonyára jóval vitázottabbak lesznek. Ezekben a vitákban, majd az ezt követő döntésekben a tanácsok útján érvényesül a közvélemény egészséges, a realitásokkal számoló hangja.

Követelmény lesz a jövőben is, hogy a legcélszerűbben és a leggazdaságosabban használjuk fel az anyagi eszközöket. E tekintetben — sok bénító paragrafus és egyes emberek fogvatartásos munkája miatt — a tervezés, vagy a kivitelezés fázisaiban olykor mérgező hibák is csúszhatnak, de ezek ellen a jövőben is hadakozik a tanács testület és végrehajtó bizottsága.

A tanácsok túlnyomó többsége közéleti szereplő, úgyis, hogy részt vesz a tanácsok állandó bizottságok munkájában. Az állandó bizottságok működési körük szerint vizsgálják a város életének egy-egy vonatkozását, és a tanács szakigazgatási szerveknek javaslatokat tesznek a munka javítására. Törekvésük, hogy az állandó bizottságok az eddiginél tartalmasabban segítsék, ellenőrizzék a tanács szakigazgatási szervek ténykedését, intézkedéseit.

Jó a kapcsolat, kölcsönös a bizalom a tanácsok és a választók között. Ez tükröződik a testületi munkálkodásban és ez a váropolitikához, a tanács feladatok ellátásához is termékeny energiát nyújt.

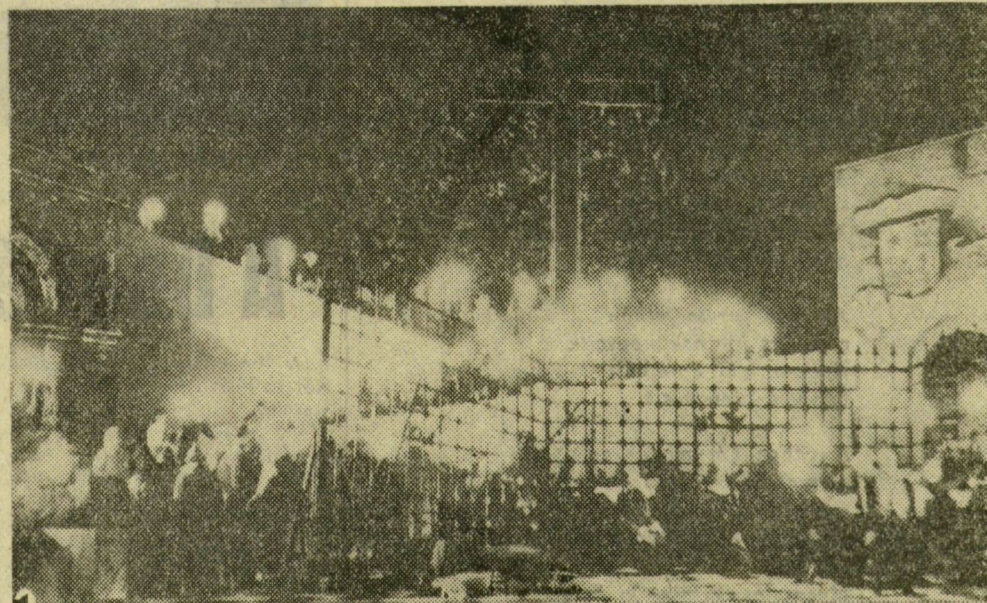
Morvay Sándor

Ma befejeződnek az ünnepi hetek

A Cigánybáró tegnap esti és a Don Carlos mai előadásával befejeződnek a Szegedi Szabadtéri Játékok. Az ünnepi hetek két utolsó napja, s főképpen a két előadás, ismét sok ezer vendéget vonzott a városba. A hét végére több mint 30 ezer látogató jött Szegedre. A menetrendszerű járatokon kívül 37 belföldi és 7 külföldi — NDK, csehszlovák, lengyel, jugoszláv — autóbussz, egy jászberényi és két budapesti különvonat szállította a fesztivál magyar és külföldi vendégeit a városba.

Nagy forgalmuk volt az idegenvezetőknek is: mintegy 2 ezer hazai látogatónak s 2 jugoszláv turistacsoportnak mutatták be Szeged nevezetességeit.

A Cigánybáró tegnap esti búcsúelőadását zsúfolt nézőtér köszöntötte. A nagy sikerű produkciót megtekintette dr. Vitéz András, az Országos Idegenforgalmi Hivatal vezetője és ott volt Marc Hucsmán, a Magyar—Francia Baráti Társaság nizzai szervezetének elnöke is.

(Somogyiné felv.)

Kitűnő tudományos fórum volt a biokémiai vándorgyűlés

A biokémia élő szervezetekben végbemenő kémiai változásokat vizsgáló tudomány, melynek tárgyköre, eredményei éppúgy kapcsolódnak az orvostudományokhoz, mint például az agrártudományok műveléséhez. Sőt, napjainkban egyre több nagyipari ágazatnak is új utat mutatást nyújtanak új technológiák kidolgozásához. A Magyar Kémikusok Egyesületének keretén belül 11 esztendeje alakult Biokémiai Szakosztály előadási és vitafórumot biztosít a hazai biokémiai kutatások, ipari eredmények számára, valamint hathatós segítséget ad a biokémikusok továbbképzéséhez.

A szakosztály évenként rendez vándorgyűléseket, s idén a nyolcadikat Szegeden bonyolították le augusztus 17—19-én. A tegnap befejeződött háromnapos tanácskozás után arra kértük dr. Gerendás Mihály Kosuth-díjas professzort, a szakosztály vezetőjét, röviden foglalja össze a vándorgyűlés eredményeit, tapasztalatait.

— Szegeden a nyolcadik vándorgyűlést rendeztük meg, s ezúttal is bebizonyosodott: a vándorgyűlés kialakult formája megfelel elvárásainknak. Az előadók csupán vitaindító beszámolókat tartottak, ezáltal nagyobb lehetőség nyílt a vélemények kicserélésére. Legnagyobb érdeklődést talán a szombat délelőtti program váltotta ki, ahol az izomfehérjékkel foglalkozó dolgozatokat élénk vita követte. Bár a szegedi dr. Huszák István kiemelt előadása a professzor betegsége folytán elmaradt, a két főreferátum izgalmas volt. Dr. Guba Ferenc, a Budapesti Orvostudományi Egyetem Biokémiai Intézetének docense az elektronmikroszkópia alkalmazásáról beszélt a biokémiai kutatásban, s elmondta, a fehérje molekulák egyes csoportjait bizonyos technikai apparátus segítségével már fel lehet deríteni. Sőt, elektronmikroszkóppal megfigyelhető a sejtosztódás alapfolyamatai is. A szakosztály pályázatán díjat nyert fiatalok is megtartották előadásukat, melyeknek színvonalát a szakosztály új kezdeményezését dicséri. A háromnapos vándorgyűlésen részt vettek szegedi tudományos intézetek előadói is, s a tanácskozás közreműködői ellátogattak a József At-

tila Tudományegyetem biológiai, valamint a Szegedi Orvostudományi Egyetem mikrobiológiai intézetébe.

— A vándorgyűléssel párhuzamosan ezúttal is megrendeztük a fővárosi Labor Műszeripari Művek termékeinek kiállítását, s egy teljes délutánt szenteltünk az ezzel kapcsolatos előadásoknak. A kiállításon számos új műszerrel találkoztunk, így az országban először gyártott ultrahangos sejt- és szövetroncsoló készülékkel, mely a sejtekben és szövetekben levő anyagok felszabadítására szolgál. A két főreferátumból, közel ötven előadásból és tartalmas vitából álló vándorgyűlés résztvevői hasznos tapasztalatokkal távoznak Szegedről.

Szónyi emlékmúzeum Zebegényben

A kartárs, egykori tanár kolléga és barát, Pázy Pál szobrászművész meleg, valószínűleg szavai után nyílt meg Zebegényben a Szónyi István emlékmúzeum a Bartók u. 7. sz. alatt, Szónyi volt műtermes házában. Mindez nem egészen hét évvel a nagy magyar mester halála után. Olyan időben tehát, amikor még együtt van az emberi és művészi hagyaték, s nem 50—80 év után kell keresgetni a tárgyakat. Gyorsan, érzékenyen és nagyvonalúan reagáltak az illetékesek egy kortárs nagy magyar művész emlékének megőrzésére!

Szónyi életműve kiemelkedő helyet foglal el a huszadik századi magyar képzőművészet történetében. Arra a Nagybányára épül, amelyik a múlt század vége historizáló és nagy tetteket megörökítő festészetét után a táj szépsége felé fordult. Innen indul el Szónyi István is a derűs napfény, az alkonyi párázatok festői megjelenítésének világától, hogy azután fokozottabban forduljon a tájban élő ember felé és hogy munkássága túlsúlyát a táj és az ember kapcsolatának mesteri kifejezése, megőrkítése képezze.

Most ennek az életműnek a mesterdarabjai, a Zebegényi temetés, az Este, a Reggel, a Kerti pad és az ezt kiegészítő festmények, raj-

Utoljára: Don Carlos

Ma este ismét megszólalnak Verdi Don Carlosának dalamai a Dóm előtti színpadon, s a halhatatlan remekmű utolsó előadásával befejeződnek az idej szabadtéri játékok. Képzünk: az opera egyik látványos jelenete. A fátylas tömeg a börtönbe zárt Don Carlos kiszabadítására indul

Arcok a Don Carlosból

Erzsébet: Moldován Stefánia

Moldován Stefánia, a budapesti opera népszerű művésznője Szegedre mindig úgy jön, mintha haza jönne. Úgy jött két éve a szabadtéri Erkel Bánk bányában Melinda szerepét énekelni, s úgy jött most is, hogy a Don Carlos Erzsébetét a Dóm előtti színpadon megformálja.

— Szeged az én második otthonom. S nemcsak nekem. A tavasszal Jugoszláviában és Olaszországban vendég szerepeltem Simándy Józseffel, Komlóssy Erzsébettel és Szalma Ferencel.

Az úton jöttünk rá, hogy mind a négyen Szegedről indultunk, Vaszy Viktor keze alól. El is neveztek magunkat „Vaszy-kvartettnek”.

Moldován Stefánia mögött nehéz év áll. Ebben a szezonban vendég szerepelt a Szovjetunióban, Romániában, két premierje volt Budapesten: A négy házsártos és a Denevér.

— Igaz, ezek úgynevezett „könyved” művek. De ezért meg kellett fizetni. A négy házsártost például reggel 9-től este 9-ig jóformán megszakítás nélkül próbáltuk, hogy „könyved” előadás legyen.

— Erzsébet szerepét egyébként itt a szabadtéri énekel először. A szerep statikus, színpadi szempontból nem mozgalmos. A királynő kénytelen érzéseit elrejtetni palástja mögé. Mint ahogyan a királyi udvarokban mindent palástoltak.

— A szerepet olaszul kellett megtanulnom, s ez számomra bizony nagy munka volt. De megérté. Örülök, hogy kitűnő partnerekkel énekelhetek együtt. Úgy tudunk közösen dolgozni, mintha már tíz év óta együtt játszanánk.

Hogy ez mennyire igaz, maga a produkció, a szabadtéri Don Carlos előadás forró sikere bizonyítja.

Ö. L.